

Mark Kinet, Marc De Kesel & Sjef Houppermans (Red.)
Het nieuwe onbehagen in de cultuur.
(Reeks Psychoanalyse en Cultuur 2)

Uitgave: 2011
ISBN:9789044128161
Aantal Pagina's:223 blz.
Prijs: €24,90
Uitgever: Garant Uitgevers nv
www.garant-uitgevers.eu

Ruim tachtig jaar geleden verscheen een van Freuds meest gelezen essays: Het onbehagen in de cultuur (1929/1930). De boodschap is nogal pessimistisch: 'Het oogmerk dat de mens 'gelukkig' is, komt in het plan van de 'schepping' niet voor.' Freud beklemtoont herhaaldelijk het transhistorisch karakter van dit onbehagen. Het is toe te schrijven aan onbewuste schuldgevoelens als onvermijdelijk nevenproduct van de cultuur. De menselijke conditie heeft onvermijdelijk te lijden onder de tegenstelling tussen beschaving en seksualiteit. Bovendien zijn er onderliggende en interne spanningsverhoudingen tussen libido en zelfbehoud, lustprincipe en realiteitsprincipe, liefde en destructie, Eros en Thanatos. Een tragische visie op de menselijke conditie is en blijft tot vandaag kenmerkend voor de psychoanalytische visie. Een categoriaal onderscheid tussen normaal en abnormaal bestaat niet, psychopathologie is voornamelijk te begrijpen als de uitvergroting van algemeen menselijke problemen, de mens is innerlijk verdeeld en leeft in een niet op te heffen disharmonie met zichzelf en met de natuur. In dit boek komen verschillende (cultuur)filosofische en psychoanalytische stemmen aan het woord. Versnellingsstress, globalisering, consumptiekapitalisme, postmodernisme, neoliberalisme en meritocratie, de cultus van de zelfonthulling, virtuele realiteit, simulatie en cyborgatie zijn slechts enkele van de huidige gegevens. Wat valt er dientengevolge over het nieuwe onbehagen te zeggen? Neemt het ten gevolge van gewijzigde culturele omstandigheden en gevoeligheden andere gedaanten aan?

Inhoud:

Freud als futurist? *Mark Kinet* - De terugkeer van de vervreemding. Kleine cartografie van het nieuwe onbehagen in de cultuur *Lieven De Caeter* - Vervreemding. In respons op Lieven De Caeter *Marc De Kesel* - Cyborgie. Onbehagen aan lichtsnelheid *Mark Kinet* - Interpassief internetten. In respons op Mark Kinet *Peter Verstraten* - Identiteit en angst. Over het nieuwe onbehagen in de cultuur *Paul Verhaeghe...* - En verlos ons van het Kwade. In respons op Paul Verhaeghe *Mark Kinet* Van discreet gefluister tot publiek geschreeuw. Over psychoanalyse en de cultuur van de zelfonthulling *Michel Thys* - Over een meloen, een oude foto en nog meer foto's. Onbehagen in de cultuur en cultuur van het onbehagen *Sjef Houppermans* - Tijd van leven *Joke J. Hermsen* - Het nieuwe onbehagen: tijdschaarste. In respons op Joke J. Hermsen - *Dominiek Hoens* - Een onbehagen oud als God. Oneigentijdse beschouwingen over Freud en Job *Marc De Kesel*

Recensies:

Zoals wel vaker in bundels als deze, staan erg boeiende essays naast nogal oppervlakkige teksten. Niettemin bevat het boek in zijn geheel heel wat uitdagende gedachten en geeft het een min of meer consistent kritisch beeld van onze cultuur. (Koen Sels. *De Leeswolf*)

De essays in deze bundel zijn ieder op zich filosofisch interessant en geven daarnaast vorm aan de vraag hoe de psychoanalyse ons inzicht kan geven in de vervreemding die onze samenleving doortrekt. (Martine Berenpas, *Tijdschrift voor Filosofie*)

Nieuwe cultuurkritische signalen over het nieuwe onbehagen in de huidige cultuur, waarvan het hier te bespreken boek een uitstekende vertolking is. (Wim Couwenberg, *Civis Mundi – Tijdschrift voor politieke filosofie en cultuur*)

Bestellen:

In de boekhandel, de online winkel of rechtstreeks via Garant Uitgevers
<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?id=9789044128161>